

MAGYAR KURIR

A' FELSEGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Februárius 7-dik napján, 1815-dik esztendőben.

Spanyol Ország.

Ezen országnak leg újabb környülál-
lásairól ezeket olvastuk néhány napoktól
fogva a' közönséges levelekben.

A' Madridból Jan. 9 dikén indúlt le-
velek erősítették, hogy a' Király olyan pa-
rantsolatot adott volna ki, hogy a' Szabad
gondolkozású Spanyolok, vagy az úgy ne-
vezett Liberálisok ellen való minden
törvényes vizsgálódások szünnyenek - meg ;
hogy egy közönséges botsánathirdetés vol-
na szoban; és hogy mind ezeket a' jó vál-
tozásokat a' Párisból Madridba meg-
érkezett Frantzia Követ' hathatós szószollá-
sának lehetne köszönni.

Azonközben hogy mind ezek a' már
sokszor el híreltetett de még eddig egy-
szer is bé nem telyesedett dolgok most is
csak jó kívánságok, 's csak az emberbará-
toknak és bizonyos Spanyol hazafiaknak
ohajtásaik 's édes álmadozásaik, 's nem va-
lóságok voltak legyen, ki tettik az újabb
keserő tudósításokból, mellyekben az
erősítették, hogy az üldözés az országnak
minden részeiben még most is nagy ke-
ménységgel folytattatik, 's a' fogságban
szenvedőknek megíteltetése napról napra
halogattatik. Ezen papok, Ostaloza,
Escoiquiz, Castro, 's a' többek, még
most is leg nagyobbban bírják az ifjú Ki-
rállynak bizodalmat: az első Minister Ce-

vallos pedig (kinek régibb magavisele-
tére 's nevezetes írásaira nézve az ő Minis-
terségbe való újabb belépésétől sok jót várt
a' közönségnek szenvedő része) a' tudomá-
nyos emberek' pályafutásának mezejét egész-
szen oda hagyván, magát mintegy egész-
szen el temette a' ministeri foglalatosságok-
ba. A' kereskedés az egész országban
alszik, csak a' Frantzia határszél mellett lát-
szik némiképp élvevényben lenni: de ez
igen kevés, és tellyeséggel bé nem foly az
az országnak belső részeire; mind ezek-
nek igen hatalmas oka a' részre való sza-
kadásoknak egymással ellenségeskedő in-
dúlatja, 's a' mindenütt közönségesen úral-
kodó félelem.

Külső állapotjára nézve is igen hományos
fellegetek borítják ezen országnak kör-
nyülállásait. Januárius' 10-dik napján eze-
ket írják Madridból: —

„Az Anglus Követ, úgy mond, elúta-
tazott innét, és úgy látszik, hogy az 'An-
gliai Kabinét a' mi Udvarunknak eránta va-
ló magaviseletével, mellyben a' háládatos-
fágnak azokat a' bizonyosságait, mellyeket
Ferdinandus Királytól, mint gondolja,
igafságosan várhatott volna, telyességgel fel-
nem találja, egy átaljában nintsen megele-
gedve. A' Frantzia Követ végezetre már
meg érkezett ide Madridba: de a' Király-
nál még maig sem volt audientzian; 's a'
Frantzia Udvarhoz rendeltetve lévő Spayo

Követ még ma sem utazott-ei Madridból Paris felé. Ez a' dolog elég nyilvánágosan láttatik mutatni azt, hogy melly gyenge légyen mostanában az a' familiai kötel, melly által a' Madridi és Párisi Udvar egymással össze tsatoltatva vannak. Az a' familiai Alkú vagy Kötés, melly az előbbeni időkben a' Bourboni Háznak minden ágait szorosán össze kaptsólvá tartotta, ma nem áll-fenn. Nápoly és Parma olyanok Spanyol országra nézve, mint idegen Státusok; Portugallia is mintegy ellenséges állapotba helyhezettette magát rólunk nézve. Ugy látszik, mint ha tsupán magunkra maradtunk volna, minthogy az eránt is tsak nem minden reménységünk el enyészett, vagy iagadozni kezdett, hogy a' tengereken túl lévő birtokainkat valaha vissza kaphassuk, mellyeknek elvesztése által sok népeket, véghetetlen nagyságú tartományokat, gazdagságokat, 's kereskedésbéli kútfoket szalasztunk ki kezeink közül. Ezen keserves környülállások között már tsak az ó közönséges példabeszédje van a' köz rendü Spanyol népnek hátra, mellyel magát vigasztalhatja: Tsak az eső esők (úgy mond) Májusban, elég kenyérünk lesz az egész esztendőben.,,

Egy Spanyol, ki a' világon való hosszas útezáfai után Madridba mostanág vissza érkezett, e' képpen rajzolja-le hazájának jelen lévő állapotját egy Párisi barátjához Januárus 11-dikén írott levelében: —,

„Itt Madridban az első tekintetre szembe tünik a' mi régi erköltseinkben 's előkelőbb lakosainknak tulajdonságaikban történt egész változás. Még a' nyelvünk is mutatja a' Frantziáknak sokáig tartott itt lakássokat. A' Párisi módi még ma is bélopja magát az azt illető kemény tilalmazás mellett is közinkbe; a' Kastiliai nemes aszfzonyoknak minden tzifrasága Párisi módi. A' nemzeti öltözet, mellyet a' templomban után, és egyéb közönsé-

ges helyen mindenek viselni kéntelenek, egyéb eránt olly kevesből állanak, hogy nyilván látni lehet, hogy a' régi apró palast és kaput (kabar) a' szépeknek megnyerésere mar most nem tartatnak alkalmatosoknak. A' mi a' Spanyol nagy embereket illeti, ezek a' luxust illető dolgokra nézve kitettzőleg megszorították magokat; a' sok hintó és tseléd tartáson fel hagyták; némelyek a' legnagyobbak között falusi magános életre adták 's az udvari szolgálattól egészen elvonták magokat. A' Pradó nevü mezőnek szép sétáló helyeit még tsak a' vasárnap és egyéb innepnapok juttatják eszekbe a' Madridi lakosoknak. A' Szent Barbara klastroma, melly a' Frantzia uralkodás alatt egy igen szép mulató helyé formáltatott, 's a' mellynek kertje a' leg ritkább előfáknak abba való plántáltatása által leg kedvesebb sétáló helyé tetetett vala, most ismét klastrommá lett; a' Barátok a' nagy költség és sok fáradtság által oda plántáltatott 's már gyümölsöt termő 's kellemetes árnyékkal szolgáló fakat, tüzre szententziázták. A' múlt hadakozás úgy végződött ugyan el, hogy nemzeti önön szerezetünknek hízkelkedhetik; megtartottuk függetlenségünket: de olly ponton áll tsakugyan minden katonai ditsőségünk mellett is hazánknak boldogsága, hogy a' leg szükségesebb dolgokban való fogyatkozafnak inségeivel kell küszködüünk; minden szorgalmatoskodás eltűnt közzülünk; kereskedésünknek leg gazdagabb kútfejei kiszarodtak; 's minthogy a' jobbágyság és minden egyéb rendtartások és kiszorító jusok közzinkbe vissza tértek, lehetetlen lesz a' mezei munkának is viragozni köztünk. —

„Ti barátim, kétség kívül hellatok külömbkülömbfele híreket Parisban a' felől: hogy az egymáshoz való meg engesztelődés, 's a' történt dolgokról való tökéletes elfelejtkezés, munkába vétetődött volna, hogy a' ti Madridban lévő Követe-

tek a' közben járóskodásnak munkáját nagy lelkeséggel folytatná; 's hogy a' Spanyol és Frantzia nemzetek egymáshoz igaz szívvél való megengedtelődéssel közeliténének: de mind ezek csak olyan üres biztatások, mellyek nem könnyen telyesednek bé mostanság. E' csak az időnek és a' ti igen derek Királytoknak XVIII-dik Lajosnak lehet a' munkája. Nállunk bizonyos nemű emberek találtatnak, a' kik a' magok hivataljoknak tartják lenni azt, avvagy inkább bizonyos befolyást nyertek magoknak arra, hogy minket a' Pyreneumi hegyek 's a' tengerek közzé zárattatva 's minden más nemzetektől elszakadva tartsanak, 's a' népben bizonyos indulatokat tápláljanak, mellyekhez ez két kézzel ragaszkodik.

Két szóval így fejezik-ki Spanyol országnak állapotját: A' Király most is gyakran meg tiszteli jelenlétével a' Hertzog Hijár házi theátrumát. A' Madridi újság levelek igen szárazok. A' pénzterhelt hajók meg meg nem érkeztek (Amérikából) Kadiksbá. Az Amerikai plántatartományoknak elfoglaltatásokra kiréndeltett kettős expeditió, mind újabb meg újabb akadályok által gátoltatik,

Frantzia Ország.

A' Párisi újságok Jan. 21 dik és 22 ik napjain majd csak a' XVI-dik Lajos 's a' Mária Antonia Királyné kiásattatásoknak 's másodszori eltemettetéseknek környülálláfaival voltak tele. Ide tartozik először annak leírása, hogy miképpen kerestettek-fel a' Magdalena temető helyében, 's meg találtatván mi módon tétettek az ő meg meg lévő tsontjaik és poraik egy ón (olom) koporsóba. Ez a' munka két nap alatt ment véghez. A' leírásnak summája ez: Leg elől van azoknak a' bizonyosságoknak mondása, a' kik tudták, hogy melly helyre tétetett volt le a' revoluziókor a' Király' és Királyné' holt teste. A' többek között, a' kik esküvéssel neveztek-meg

ezen helyet, említettik a' *Descloseaux* leányának Daujou nevű férje, a' ki szemmel látott tanuja volt a' Király' és Királyné' eltemettetéseknek; látta, miképpen bocsátották-le mind a' kettőnek koporsóba tétetett testét a' sirba, miképpen takarták-bé mézszel az ő fedetlen koporsóikat, 's miként tették a' Királynak elvágatott fejét a' lábai közzé. Ő, úgy mond, soha el nem vette szeméit ezen szent temető helyről, mellyet az ő felefégenek apja, minekutánna magának megvásárolta volna, eleven tsemetekből tsinált kertel körülkerített, 's oda lefüggő ágú füz-, és tziprus fákat ültetett. —

A' holt testek maradványaiknak kivételése Januarius 18 és 19-dik napjain az Ország fő Cancellariusának és egy biztoságnak jelenlétében ment véghez. Elebb a' Királyné tetemeit találtak-meg, ki a' Király lábainál feküdt, 's epebb állapotban lenni találtatott, hogy sem reméltetett. A' fejire reá lehetett esmérni; nagy reszint a' haja is épségben találtatott; a' testét fedező ruhának is meg voltak még némelly darabjai, de egészen elsenvedett állapotban; rúgos (elasticus) strimfli kötői leg épebben maradtak, valamint szótén selyem strimflijének egy része is. Ezt az épségben való maradhatást annak tulajdonítják, hogy a' mész a' koporsó felett, mint valami bolt hajlas fennakadott.

A' szerentsétlen Király' testét sokkal bajosabban találtak-meg. Jan. 18-dikán meg meg nem találták volt, 's úgy fogtak 19-dikben ismét a' kereséshez. Végezetre egy helyen, a' hol a' fa koporsó, nagy rakás, földel elelegyített mézszel volt fedve, némelly hamuhoz hasonlító, tsontjaikat megtalálták. A' koporsójának semmi maradványát nem lehetett meg találni. Hogy a' megtalált tsontok valósággal a' Király' tsontjai lettek légyen abból esmérték-meg, hogy a' fejét a' lábai között találtak-meg, a' hová az, a' feljebb élő hozott bizonyosságoknak

vallástételek szerént helyheztetve volt. Az olom koporsókat, mellyekbe ezen betses maradványok tétettettek, a' temetőből elebb a' Descloseaux házába vittek, a' hol egy fekete oltár készítettett vala, 's a' hol az Angoulémi Hertzezné is meg jelent szerentsélen szülői tetemeiknek megézésére. Az után St. Cloudba ki menvén ott töltötte-el buzgó ájtatoskodással Jan. 21-dik napját, míg az alatt szülőinek tetemei ezen házból a' Frantzia Királyok' temető helyére Sz. Denisbe vitettettek, 's oda a' további örökös nyugalomra le tétettek. —

A' temetési tiszteletre a' katonaság az Anjou nevű utzától fogva egész Chappelle nevű faluig két sort formált. A' halottas szekeret, sok Generálisok, fő tisztek, 's lovas és gyalog katona tsapatok kísérték halotti gyászos muzsikával. Mind ezek Generális Desolles által vezetettek. Egyéb kísérek között voltak először három, Ktrályi pompás szekerek, mellyek előtt a' Királyi Granadírosok, a' fekete és szürke muskotérosok tsapatjaik, utánnok könnyű lovasok, Kir. Testőrök 's Generálisok mentek; azután következtek tíz fekete gyászos szekerekben a' Ministerek, az Ország' Nagy Dignitáriusai, a' Püspökök, az Udvari Nagy Alamisnáriusok, 's fő Udvari tisztek; ezek után következtek öt, nyoltz nyoltz lovas szekerek a' K. vérből való Princzekkel; ezeknek ezüstel varott lilimos posztó fedezte lovaikat; a' lovaik és szekereiknek ajtaik mellett vastag gyászba öltözött udvari szolgák mentek. Monsieur a' Király' testvére 's annak két fiai, Angoulem és Berri Hertzegek együtt ültek egy szekérben; őket öt tzimeras Héroidok kísérték bivatalos ruházatban, karjaikon gyászos fátyolt hordozván. Két felől mentek a' sok szegények kezeikben szövétnek vállaikon gyászposztó léven. A' gazdag boritékú és pompás halotti szeker, melly a' Frantziak' örökös bán-

kodásának 's pirongásának tárgyait magában foglalta, mindeneknek szeméit magára vonta. Ez 14 lábnyom hosszúságú és 6 magasságú volt. A' kísérek között 's leg hátul is, ágyuk és ágyuzók voltak felosztatva. —

A' papfág a' Sz. Denisi kapunál várta a' szomorú sereget, a' melly déli 12 órakor érkezett-meg. A' portale felett, a' melly egészszen béborittatva volt feketével, ilyen czimirás olvastatott: —

Dormiam cum Patribus meis
Condarque in sepulcro Majorum Meorum.

A' templom, mellyben a' koporsók egy sok ezer szövétnekekkel körülvetetett gyászos állásra tétettettek, a' szomorú alkalmatosfághoz képpest illendően feltzifráztatva volt. Halotti muzsikát a' Királyi templomi kar tett, halotti beszédet pedig a' Troyesi Püspök tartott. A' tisztelet tétel alatt, a' mely 4 órakor végződött-el, a' harangok szüntelenül zúgtak és az ágyuk durrogtak. A' Halotti pompa után a' Királyi Princzek a' Marschalokkal és sok Stabális tisztekekkel egygyütt St. Denisben ebédeltek. A' nagy tséndességet, mellyel ez a' szomorú halotti tisztelet véghez ment, noha tsak nem egész Páris városa jelen volt, leg kisebb zengés félbe nem szakasztotta. Ezen napon Párisban is minden templomokban halotti állások voltak aboz illó módon felkészítettve, 's mindenütt halotti tisztelet tartatott, a' melly igen méltóságos volt kivált a' fő templomban. A' költséget Páris városa tette.

Annak a' nagy szomorkodásnak, mellyet Frantzia ország valóságos módon mind ez ideig ki nem jelenthetett, ezen leg gonoszabb és rettenetesebb büntételre való vissza emlékezésnek napján leg közönségesebb módon lehető ki nyilatkoztatása végett, olyan rendelések tétettek a' Király' parantsolatjából, hogy ennekutánna Jan. 21-dik napján minden esztendőben az or-

szágnak minden templomaiban lélekért való misemondások tartattassanak a' XVI-ik Lajos lelkének nyugodalmaért, és hogy ezen napon az Udvarral egyetemben minden tisztviselők gyászba öltözzenek 's minden íelők székek és théátromok bezárattatva maradjanak.

Egy magános tudósító így ír Párisból Jan. 22 dikén az az előtt való napi halotti pomparól: —,

„A' nép ezen temetés alatt tsendesen és betsületesen, de általjában véve lágy melegséggel viselte magát. Ez a' tárgy már igen régi az ő emlékezetének, 's a' most élők is nagy részint új születések. A' mostani temetési pompát össze is hasonlították a' néhány esztendőknél előtte a' Marschal Lannes' tiszteletére tettett temetési pompával, és úgy találták mindenké, hogy őtet fényesebb pompával temették el. Azonban ha a' Bourbonok ne olly nagyragyók, a' nekik betsületekre szolgál: de meg kell azt is vallani, hogy a' katonaság most is igen fényes állapotban jelent meg, melyről a' Monitor is emlékezetet tesz. A' muskotirosok és nemzeti seregek legvallogatottabb szépségű ifjakkól állanak, 's a' Királyi testőrökkel egyetemben pompás készülétekre nézve is, mindent felyül haladoak, a' mi fényességet az előbbeni Országlószék idejebeli testőrök mutatnak. —

„Ez a' most tartatott temetési pompa egyéb eránt, mellyel egy szerentsetlen Monarchának senyvedésben lévő tetemei a' koponyák' helyéről a' Királyi temető helyre által tétettek, fontos tárgyat szolgáltat a' gondolkozó leleknek az emberi dolgok változandóságának megfontolgatására. Nem régen egy jó, ditséretre méltó és leg hatalmasabb Fejedelem, kinek megmentésére egész Europa fegyvert fogott vala, minden segedelem nélkül maradván a' vesztő helyre hurtzoltatott 's mint egy gonosztévőnek, fejé vetetett. Huszonkét esztendővel

egy illy rettentő és undok tselehedet után, az ő fegyver nélkül való örökösei az árván maradott thronusra ülnek; 's még egy polgárnak véretiski nem ontván, tiszta ájtatossággal való halotti tiszteletet tétetnek, a' melly méltó a' szenvedőnek ártatlanságához. Legyen ez örökké e' képpen; 's maradjon az ő testamentoma (melly által minden ellenségeinek megbatsátott) örök emlékezetben!,,

Valamint külső ügy Bétsi leveleink is egy lármás történetről beszéltek a' múlt hetekben, a' melly maismét előfordúl Bétsi újságleveleinkben, azért, hogy azt az Ulmában kijövő úgynevezett Allgemeine Zeitung néminemű külömbséggel adta ki az olta. A' dolog summája ez: —

„Páris, így szól a' tudósító, ezen napokban nyughatatlan mozgásoknak nézőhelye vala, de a' melyeknek szerentsére tsakugyan semmi rosz következése nem lettek, és az, hogy melly igen szeresse a' nép a' maga mostani Királyát, ezen alkalmatossággal újabban megbizonyított. Raucourt nevű meg halálozott komédiás hajadonnak temetsége adta reá az alkalmatosságot. A' készülétek megtétettek; a' kísérek, a' leánykomédiás társai, és sok mások össze gyülekeztek, 's a' Sz. Honore utzában lévő templom felé a' halottal útnak indultak. Valami 70 hintókból állott a' kísérek sereg. Nagy bámulásra a' templom' ajtaja betsukva lenni találtatott; abban ájtatossághoz semmi készülétek megtétve nem voltak; magokat semmi féle papi személyek nem mutatták, 's nem soká megérkezett a' hír, hogy a' Sz. Rochusi Plebánus, a' hova a' holt test tartozott és a' Vikariusza, kinyilatkoztatták legyen, hogy ők meg nem engedhetik, hogy ezen halott a' templomba vitetessék, 's neki halotti ájtatosság tartattassék. A' halotti kíséreknek meg kellett állani; össze szollalkozások estek; nagy láрма lett, kivált azért is, hogy a' városnak ez a' része

nagyon népes. Hogy a' testnek a' templom előtt való állása miatt még nagyobb lárma ne támadjon, azzal a' kísérek az utzákon még egy kerületet tettek, azért is kiváltképpen, hogy az alatt a' Politziai igazgatókhoz izentek, 's próbálták, ha papokat kaphatnának a' szent hivatalnak megtételére. De nem boldogulhattak.

Az alatt megint vissza érkeztek a' templomhoz, de abba ekkor is telyeséggel bé nem botsáttattak; a' sokaság és a' lárma nevedett, fenyegetődzésre 's még erőszakra is került a' dolog; leg alább 20 vagy 30 ezer ember szaladott össze; a' fenyegetődzés rettenetes volt; némelyek a' templomba az oldaltókon bémentek, a' nagy ajtót ki nyitották, a' ládákat, mellyekben a' papi öltözet 's gyertyák voltak feltörték, az utzákon elől talált papokat megtámogták 's a' Sz. Rochus templomába akarták vinni, 's több e' féle. Vegezetre, mint-hogy ez a' hely a' Thüilleriahoz közel esik, a' lárma a' Királynak is fülébe ment, ki a' legbőltsebb eszközt választotta, tulajdon Alamisnariussai közzül egygyet, tiszteletévő fegyveresektől kísértetve, a' nevezett templomba küldvén, a' ki a' halotti ájtatosságot azonnal véghez vitte a' népnek kimondhatatlan nagy megelekedésere, a' melly sokáig meg nem szűnt kiáltozni: *Vive le Roi!*

B é t s.

A' hires Angliai Héros Hertzeg Wellington; az egy időtől fogva Párisban lévő Anglus Követ, e' hónap 1-től napján Betsbe érkezett, hogy Lord Castlereagh helyett a' Congressuson legyen mint Anglus telyes és hatalmú Biztos.

Elegyes Dolgok.

Londonban, a' múlt Jan. 14 ikén Gondhurstban egy John Osborne nevezetű férfiú feleségével es egyetlenegy gyermekevel egyetemben Maitstone városába ment olly feltétellel, hog ottan mind a' kottót eladhassa. De mivel akkor semmi vásár nem volt, egy vendeg fogadóba ment bé, a' hól mind feleséget mind a' gyermekét egy Ceriant William nevű embernek egy font sterlingért el adta. Ez a' vásárlás leg szebb rendtartással ment végbe, és az árus következő levelet adott magáról: Én John Osborne ennél fogva erősitem, hogy meg határozott akaratom volt az én feleségemet Osborne Mariát és fiamat Serriant Williamat egy font sterlingért eladni, 's annál fogva minden hozzájuk való jussomról le mondok. Ez az álku a' maga formája szerént meg erőssített, és mind az afszony mind a' gyermek tökéletes meg elégedéssel követték a' vevőt. Az eladó férfiú a' majdan leendő második házasságára nagy kedvet mutatott — Egy Bremai ifiú hajdon a' ki a' Lützwow Corpusánál Kruze Edward név alatt mint önkényén való vadászkatona hadi szotgálatban volt, Löring Annának hivattatott, és egy odavaló építő mesternek leánya volt. A' hadi szotgálatból való el botsáttatása után egy darabig Berlinben mulatott 's az után szüleibe vissza ment. Noha tsak 17 esztendő volt: még is az egész háború alatt igen betsületesen viselte magát, a' maga hadi szotgálatjában hiv volt, és vitézi bátorsága által minden bajtásait felülhaladta, és egész hadi srolgálatja alatt a' maga nemét el titkolta; a' mint írják, igen jó nevelésű hajdon és mindenkor erköltsi viseletére nézve nagy betsben tartatott.

*Febr. 4-dik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 295 forintot Váltó-
tzedulában. Egy Cs. aranyért 13 forintot 44 krt.*

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 11.

A' Magyar Kurír 11-ik darabjához.

A' XVI-dik Lajos volt Frantzia Király' élete' utolsó szempillantatainak leírása.

Historiai Akták. — Abban a' szempillantatban, midőn Frantzia ország 's véle együtt Európának egyéb tartományai, a' XVI-dik Lajos sirbalma felett keseregnek, 's buzgó könyörgéseik által az egeket kényszerítve kéri, hogy ezen Királyi vérnek ilyen gyalázatos módon történt kiontatása utolsó legyen, nem leszen, úgy ítélünk, ellenekre Olvasóinknak, ha ezen rettenetes történetnek valóságos környűállításait, két tizednek eltelése után, ha mindjart csak azért is, hogy talám akkor nem illy pontosan irattathattak-meg, vagy pedig hogy talám nem minden Olvasóink olvashatták, környűállásosan elő beszélljük. — Ezek voltak tehát ennek a' mártir Király' életének utolsó szempillantatai: —

Megölettetésének napja előtt, úgy-mint Jan. 20-dikán estve bévezette a' Justice-minister egy biztossággal egyetemben hozzá a' Temple nevű főgházba Edgeworth-de-Fermond nevű Abbét, melly után a' Minister és a' biztosság azonnal el távoztak, 's a' Király az ajtót utánuk bétéven, az Abbéhez fordúlt, ki is megilletődve a' Királynak lábaira borúlt, kezeit csókolta, 's köny-tsepjeivel áztatta. A' király őtet felemelte, 's így szállott hozzá megilletődéssel: —,

„Drága barátom! már rég ólta nem látok magam körül rossz embereknél egyebet; már a' szemem is hozzájuk szakott: hanem egy hüséges alattvalómnak látása egészszen

bé-hat lelkennek belső részére; nem taróztathatom meg magamat a' könyhullatástól., — A' megilletődésnek első szempillantatai után bévitte a' Király Edgeworth Abbét a' kabinetjébe 's melléje, leülvén elolvasta néki a' testamentomát 's beszélgetett vele. Végezetre arról is beszélgetett véle, hogy miként ettse-meg a' maga familiájával való utolsó összfejővetelt. A' Nemzeti Convent azt végzette vala, hogy minden biztosi személynek jelenléte nélkül össze jöhet és beszélgethet a' familiájával: hanem a' Párisi Tanács megparancsolta vala a' templében lévő biztosoknak, hogy se' éjjel se' nappal el ne vegyék szemeket a' Királyról. Ennek a' két egymással ellenkező végzésnek meg egygyeztetetésére azt a' módot találták-fel a' Minister és a' biztosok, hogy a' Király az ebédli szobában fogadja el a' maga familiájának utolsó látogatását, a' hol őtet a' biztosok egy falon lévő üveg ablakon által szemlélhették, midőn azonközben az ajtó bétéve maradhatott, azért, hogy a' biztosok ne hallják, mit beszél a' Király a' familiájával. —

Ez az összfejővetel, ez a' szív szaggató történet, Jan. 20-dikán estve 9 tzed fél órakor ment véghez. Elebb a' Királyné lépett-bé a' Királyhoz a' még akkor életben lévő fiát a' kezén vezetvén; nem soká azután Madam Royal (a' leánya) 's Érsebet Hertzegaszszony (a' testvére) is meg érkeztek 's minnyájok a' Király' Karjai közé borúltak. Egyik sem szállhatott néhány minutáig, csak a' zokogás szaggatta félbe a' hagatást. A' Királyné azonközben olyan forma mozdulást tett, miutha a' Királyt az

ő szobájába bévonni akarta volna, melyre nézve így szólott hozzá a' Király: — *Nem; ebbe a' szobába mennünk, mert nekem csak ebben szabad látni benneteket.* — Tehát csak az ebédlő szobába mentek, melynek üveg ablakát azonnal betette Cler y (a' Király' komoroyikja), hogy ne hallják ki a' szó. A' Király azután leülvén, a' Királyné bal felől, Ersébet jobb felől, a' leánya pedig véle majd szemben leülvén a' lábai közzé állott.

Minnyajok a' Király felé hajólva ültek, és őtet gyakran meg is ölelték. Hét fertály óráig tartott e' képpen ez a' gyötrelmes állapot; a' beszédgyekből senki nem értethetett leg kisebbet is, csak annyit lehetett hallani és észre venni, hogy a' Királynak szavaira a' Fejedelemaszszonyok gyakran elkezdettek zokogni, a' Király pedig a' beszédhez mind annyiszor ismét hozzá fogván, szavait tovább folytatta.

Eszre lehetett mozdulásaiból venni, hogy a' szereztsétlen Felség önnön maga ezen alkalmatossággal adta légyen familiajának tudtára, hogy halálra légyen ítéltetve. —

A' 11-re egy fertálykor előbb a' Király kelt-fel ülő helyéből, 's az után a' többektől is követtetett. Cler y meg nyitotta a' szoba ajtaját, a' Királyné meg fogta a' Király' karját, 's egyegy kezeikkel mind ketten kézen fogva tartották a' Dofént (a' fiúkat); a' leány (Madame Royal) bal felől keresztül ölelve tartotta az atya' derekat, Ersébet Hertzegué pedig ugyan azon oldalról de egy kevéssé hátrább állva, bal karjához fogódzott Felséges testvéreinek, 's így közelítették lassan szívzaggató zokogással azon ajtó felé, mellyen a' szobából ki kellett menni, a' midőn e' képpen szólott a' Király. *Bizonyossá teszlek benneteket, hogy holnap reggeli 8 órakor látni foglak.* — Melyre a' többek e' képpen kiáltottak-fel mind együtt — *megigé- eztek nekünk Felséged? — Megigérem,*

így felelt a' Király — a' melly szavakat oly nagy hathatósággal mondotta ki, hogy minnyajok még nagyobb zokogásra fakadtak. A' Király, hogy ennek a' szomorú állapotnak véget szakaszthassa, még egyszer meg ölelte nagy nyájassággal minnyajokat, 's azzal magát karjaik között erőszakosan kiragadván, így kiáltott kézszer hozzájuk: *Eljetelek boldogul!* — a' melly utolsó jó kívánás után ábrázatját kezeivel be takarta, 's többet egy szót sem szólván bement

szobájába, ott terdre esett, és a' kezét a' fejére emelve, vő estve imádkozott, az után levetkezett, lefeküdt, és tsendesen aludt egész reggeli 5 óráig, a' midőn őtet tulajdon parantsolatja szerént Cler y felköltötte. Látván a' Király, hogy a' Cler y' szemei könnyeznek, így szólott hozzá: Cler y, nem jól tseleklzel, *hogy oly nagyon bánkódsz; azoknak a' kik hozzám még barátsággal viseltetnek, inkább örvendeni kell azért, hogy én szenvedéseimnek végződéséhez el jutottam.* —

Egész reggel nem mutatatta a' gyengeségnek vagy felelemnek semmi jelét ő Felsége. Abbée Fermond a' szobában misét mondott. Santerre (régebben egy gazdag serföző, ekkor a' nemzeti testörzők' Generálissa) 9-tzedfél órakor belépett a' szobába két biztosokkal, kiknek Roux Jakob, és Bernárd Péter a' nevek, és jelentette, hogy az a' parantsolatja, hogy a' Királyt a' halálra kísérje.

(A' többi következik)

Magyar Ország.

Temesvárról olyan tudósítást vettünk, hogy azon város lakosainak igen kedves és szorgalmatos Orvos Doktorra, Petz Ignácz úr, kiből a' Doktor Fischer ur meghalalozása után mindenek egész bizodalmakat helyhez tették, 's a' ki ott mindenszenvedőknek valóságos vigasztalássokra és segedelmekre élt, forró hidegbe esvén, véletlenül meg halt.